

Hiiumaa Vallavalitsus

Teie: 17.05.2024 nr 9-6.1/1074

Meie: 01.07.2024 nr 14-3/2491-1

Koostöötegijate ja kaasatavate määramine ning seisukoht Heltermaa sadama detailplaneeringu eelnõu kohta

Hiiumaa Vallavalitsus teatas vastavalt planeerimisseaduse (PlanS) § 82 lõikele 4 Heltermaa külas Heltermaa sadama detailplaneeringu (detailplaneering) eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust. Käesolevaga esitab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium oma seisukoha detailplaneeringu eelnõule ruumilise planeerimise korraldamise valdkonnast.

Heltermaa sadama detailplaneering ja selle KSH algatati Hiiu Vallavolikogu 16.12.2021 otsusega nr 20. Eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga on keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lõike 1 punkti 16 kohaselt kai rajamine, kui see teenindab 1350 tonni ületava veeväljasurvega aluseid ja KeHJS § 6 lõike 1 punkti 17 kohaselt mere süvendamine alates pinnase mahust 10 000 m³. Tulenevalt KSH läbiviimise vajadusest kohaldatakse PlanS § 124 punkti 7 kohaselt detailplaneeringu koostamisele üldplaneeringu menetlust.

Planeeringuala, suurusega 11,46 ha, moodustavad Heltermaa sadama (63902:001:0645), Anti (63902:001:0050), Heltermaa alajaama (63902:001:2230) Unga (63902:001:0255), Suuremaja-Sadama (20501:001:1343), Elisa masti (63902:001:0620) katastriüksused, osaliselt Heltermaa-Kärdla-Luidja (80) ja Heltermaa-Sarve-Aruküla (12101) riigiteed ning mereala võimaliku süvendusala ja kavandatavate lainemurdjate/muulide ulatuses.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgid on Heltermaa sadama territooriumi funktsionaalsemaks muutmine; maakasutus- ja ehitustingimuste määramine uute kauba- ja parvlaevakaide, laoplatside, hoonete ja neile vajalike juurdepääsuteede rajamiseks; riigimaanteede ristmiku lahendamine ohutu juurdepääsu tagamiseks kavandatavale kaubasadamale ja reisiparvlaevade ootealale ning kassadele; sadama maa-ala piiride täpsustamine ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõttelise lahenduse andmine.

Hiiu maakonnaplaneeringu 2030+ (maakonnaplaneering) kohaselt asub planeeringuala maakondliku tähtsusega I klassi Kagu-Hiiumaa väärtuslikul maastikul, kus tuleb järgida kohalikku ehitustraditsiooni ning hooned hoolikalt maastikku sobitada. Maakonnaplaneeringuga on tehtud ettepanek määrata ala rahvusmaastikuks.

Maakonnaplaneeringu kohaselt asub planeeringuala Heltermaa sadama tootmisalal, kus tuleb vältida kuumasaarte teket, ulatuslikumad pinnad liigendada haljastusega, vajadusel rajada puhveralad tootmisalade ja muu kasutusfunktsiooniga alade vahele.

Planeeringuala paikneb nõrgalt kaitstud põhjaveega alal, kus tuleb kasutada täiendavaid abinõusid põhjavee reostuse vältimiseks. Planeeringualal on kahe II kaitsekategooria taimeliigi ja seitsme III kaitsekategooria taimeliigi esinemise tõenäosus. Mereala jääb Väinamere hoiualale, mis kuulub Natura 2000 Väinamere linnu- ja loodusala koosseisu.

Tutvunud esitatud materjalidega, palume detailplaneeringu eelnõud täiendada ja parandada järgnevat arvesse võttes:

1. Detailplaneeringu seletuskirja kohaselt ulatuvad planeeringualale kahe II kaitsekategooria taimeliigi kasvukohad. Juhime tähelepanu, et looduskaitseaduse § 53 kohaselt on I ja II kaitsekategooria liikide täpse elupaiga või kasvukoha avalikustamine massiteabevahendites keelatud. Avaliku teabe seaduse § 35 kohaselt tuleb teave, mille avalikuks tulek ohustaks kaitseala või kaitsealuse liigi ning tema elupaiga või kasvukoha säilimist, tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks. Tulenevalt eelnevast tuleb detailplaneeringu avalikust eksemplarist II kaitsekategooria liigi nimi eemaldada. Huvitatud isiku ja kohaliku omavalitsuse eksemplaridesse võib see alles jääda.
2. Selleks, et sadama kaubakaile ja lõunamuul-kaile võimaldada parem tehniline lahendus, suurendati detailplaneeringu koostamise käigus planeeringuala sadamaga külgneval merealal. Põhijoonisel on kajastatud korrigeeritud planeeringuala pindalaga 11,46 ha. Seletuskirjas ei ole planeeringuala suurust muudetud vaid on tehtud ettepanek planeeringuala suurendamiseks ja ala pindalaks on märgitud jätkuvalt 9,4 ha. KSH lk 11 on märgitud, et planeeringuala ulatust on muudetud ja on viidatud joonisele 1. Juhime tähelepanu, et joonise 1 legend ei ole loetav, seega ei ole arusaadav, kas joonis kajastab muudatust.

Palume KSH aruandes korrigeerida joonist 1. Samuti palume detailplaneeringu seletuskirja ajakohastada ning seletuskiri ja põhijoonis viia kooskõlla. Sealhulgas palume seletuskirjas selgelt sõnastada, miks ja kuidas on planeeringuala muudetud, soovime lisada selgitava joonise.

Palume ala suurendamist detailplaneeringu edasise menetluse käigus selgelt kajastada (tuua välja kooskõlastamise ja arvamuse küsimise kirjades, fikseerida vastu võtmise otsuses, kajastada avalikustamise teadetes) ning jälgida, et kaasatud oleksid kõik isikud kelle õigusi planeeringuala muudatus võib puudutada.

Kohaliku omavalitsuse kinnitusel kooskõlastatakse detailplaneering Päästeameti, Keskkonnaameti, Maa-ameti, Transpordiameti, Kaitseministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveameti, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse, Terviseameti, Muinsuskaitseameti ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelvalve Ametiga. Detailplaneeringu koostamisse on kaasatud Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Elektrilevi OÜ, Telia Eesti AS, Enefit Connect OÜ, Eesti Lairiba Arenduse SA, Eesti Keskkonnaühenduste Koda, Hiiu Tuul MTÜ ja Fredi, Posti, Soolalao, Passi, Suuremaja, Kiviranniku ning Ilmajaama kinnisasjade omanikud. Võttes aluseks PlanS § 124 lõike 7 ja § 81 lõike 3 ning arvestades Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruses nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ sätestatut, ei pea Regionaal- ja Põllumajandusministeerium vajalikuks määrata Heltermaa sadama detailplaneeringule täiendavaid koostöötegitajaid ega kaasatavaid.

Palume hoida Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ruumilise planeerimise osakonda kursis detailplaneeringu menetlusega, esitada detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu arvamuse andmiseks ja teavitada avalikest väljapanekutest ning aruteludest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heddy Klasen

Ruumilise planeerimise osakonna juhataja

Urve Pill
53023306, urve.pill@agri.ee